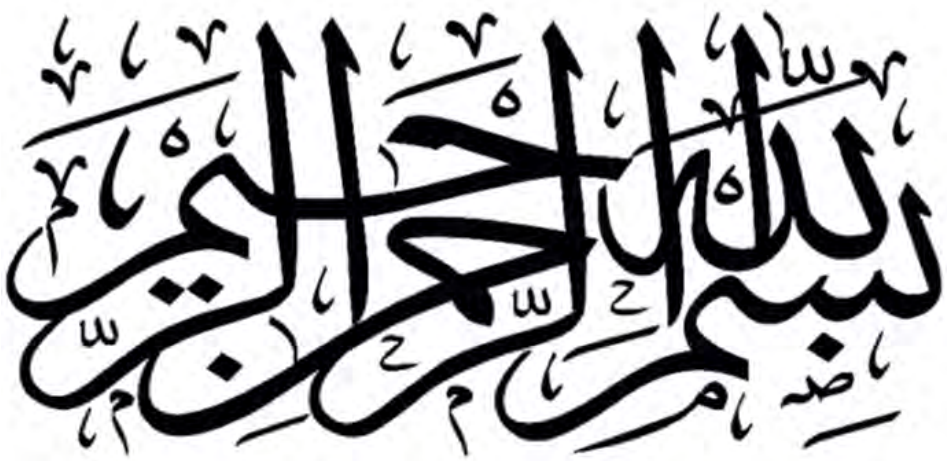
ჭიკვალისა და მუჯაკიდების ლირსება

ჩემს მეგობარ ძმას

FURAT

بسم الله الرحمن الرحيم

ჯიჰადი - საუკეთესო საქმე ლოცვის და მშობლებზე კარგი მოპყრობის შემდეგ. ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «თაყვანისცემის რომელი ფორმაა ალლაჰის წინაშე ყველაზე საყვარელი?» მან უპასუხა: «დროულად შესრულებული ლოცვა» მე ვკითხე: «და ამის შემდეგ?» მან მიპასუხა: «მშობლებზე კარგად მოპყრობა». მე ვუთხარი: «და ამის შემდეგ?» მან მიპასუხა: «ჯიჰადი ალლაჰის გზაზე» [ბუხარი].

იბნ უმარი ﷺ ყოველთვის თვლიდა რომ ჯიჰადი წარმოადგენდა საუკეთესო საქმეს ლოცვის შემდეგ. [ბაიხაკი].

ჯიჰადი – დიდებული საქმე ალლაჰის რწმენის შემდეგ. ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «რომელია თაყვანისცემებისგან ყველაზე საუკეთესო?» მან თქვა: «ალლაჰის რწმენა». მას ჰკითხეს: «და ამის შემდეგ?» მან უპასუხა: «ჯიჰადი ალლაჰის გზაზე» შემდეგ კვლავ ჰკითხეს: «და რა არის შემდეგ?» მან თქვა: «ჰაჯობა» [ბუხარი და მუსლიმი].

ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «რომელი საქმეა ყველაზე საუკეთესო?» მან თქვა: «ალლაჰის რწმენა, შემდეგ ჯიჰადი, შემდეგ ჰაჯი, რომელიც იქნება ყველა საქმეზე საუკეთესო, მანძილი მათ შორის ისეთია როგორც მანძილი მზის ამოსვლასა და ჩასვლას შორის» [ახმადი].

აქედან გამომდინარე ალლაჰის რწმენა, ჯიჰადი და ჰაჯობა წარმოადგენს საუკეთესო საქმეებს. ეს სამი საქმე საუკეთესოა ნებისმიერ სხვა საქმეებზე, მანძილი მათსა და სხვა საქმეებს შორის ისეთივეა როგორც მანძილი მზის ამოსვლასა და ჩასვლას შორის.

აბუ ზაარი ﷺ გადმოგვცემს: «მე ვკითხე ალლაჰის შუამავალს ﷺ საუკეთესო საქმის შესახებ, მან მიპასუხა: «ალლაჰის რწმენა და ჯიჰადი ალლაჰის გზაზე» [ბუხარი და მუსლიმი]

აბუ ყათადა ﷺ გადმოგვცემს რომ ალლაჰის შუა-

მავალმა ﷺ ადგა და გააკეთა შეგონება, მან თქვა რომ: «ჯიჰადი ალლაჰის გზაზე და ალლაჰის რწმენა – წარმოადგენს საუკეთესო საქმეებს». ერთი ადამიანი წამოდგა და ჰკითხა: «ო ალლაჰის შუამავალო ﷺ, თუ მე ვიქნები მოკლული ალლაჰის გზაზე, მეპატიება თუ არა ჩემი ყველა ცოდვა?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უპასუხა: «დიახ» [მუსლიმი]

აბუ ჰურეირა ﷺ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «საუკეთესო საქმე ალლაჰის წინაშე არის: ალლაჰის რწმენა სრული დარწმუნებით, ბრძოლა ისე რომ არ მოიპარო ნადავლი და შემდეგ ჰაჯობა» [აბუ ჰუზაიმა, იბნ ჰიბან].

მტკიცებულება იმისა რომ ჯიჰადი წარმოადგენს საუკეთესო საქმეს. ამრ იბნ აბსა ﷺ გადმოგვცემს: ვიღაც უცხო მამაკაცმა იკითხა: «ო, ალლაჰის შუამავალო ﷺ რა არის ისლამი?» მან უპასუხა: «ისლამი – ეს არის შენი გულის დამორჩილება ალლაჰზე, სხვა მუსლიმების დაცულობა შენი ენისგან და ხელებისგან.» მამაკაცმა ჰკითხა: «ისლამში რა არის საუკეთესო?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «იმანი»(რწმენა). მან ჰკითხა: «რა არის იმანი?» ალლაჰის შუამავალმა უპასუხა: «რწმენა ალლაჰის, მისი ანგელოზების, მისი წიგნების, მისი შუამავლების და სიკვდილის შემდეგ გაცოცხლების» მამაკაცმა ჰკითხა: «რომელია საუკეთესო იმანი?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ჰიჯრა» მან ჰკითხა: «რა არის ჰიჯრა?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ცოდვების უკან დატოვება» მან ჰკითხა: «როგორი ჰიჯრაა საუკეთესო?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ჯიჰადი» მან ჰკითხა: «ვისი ჯიჰადია საუკეთესო?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უპასუხა: «იმის, ვისი ცხენიც მოკვდა და ვისი სისხლიც დაიღვარა» [ახმადი, თაბარანი, ბაიხაკი]

ალლაჰის შუამავალმა ﷺ ერთ ადამიანს უთხრა: «მიიღე ისლამი» ამ ადამიანმა ჰკითხა: «რა არის ისლამი?» მან

უპასუხა მას, შემდეგ მოუყვა ჰიჯრის და ჯიჰადის შესახებ. ამ ადამიანმა ჰკითხა: «რა არის ჯიჰადი?» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «შენი ბრძოლა ალლაჰის გზაზე, შენ არ გეშინია ბრძოლა მტერთან და არ ასრულებ ქურდობას» [აბუ იალა, ბეიხაკი]

აიშა ﷺ გადმოგვცემს რომ, მან უთხრა ალლაჰის შუამავალს ﷺ: «ო, ალლაჰის შუამავალო, ჩვენ ვხედავთ რომ ჯიჰადი ალლაჰის გზაზე წარმოადგენს საუკეთესო საქმეს. მაშინ ჩვენ, ქალებმაც ხომ უნდა შევასრულოთ ჯიჰადი?» ხადისში საუბარია რომ, ქალებიც კი თვლიდნენ ჯიჰადს საუკეთესო საქმედ, ეს იყო ცნობილი. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უპასუხა: «თქვენთვის საუკეთესო ჯიჰადი-ეს არის ჰაჯობა» [ბუხარი]

აბუ ჰურეირა ﷺ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ჯიჰადი მოხუცებისთვის, სუსტებისთვის და ქალებისთვის არის ჰაჯობა და უმრა» [ჰასაი, ბაიხაკი, კარგი ჰადისი]

ალ-ხატიბი წიგნში "ბაღდადის ისტორია" და იბნ ასაკირი წიგნში "დამასკოს ისტორია" წერენ, რომ: მუჰამმად ბინ ფუდაილ ბინ იადმა ﷺ თქვა: «მე ვნახე იბნ მუბარაქა ﷺ სიზმარში (*იბნ მუბარაქა და ფუდეილ ბინ იადი ﷺ იყვნენ მეგობრები, მაგრამ ისინი წავიდნენ სხვადასხვა გზით. იბნ მუბარაქი იყო ჯიჰადის სწავლული, ხოლო ფუდეილი იყო ღვთისმსახურების სწავლული. ისინი ორივე იყვნენ სწავლულები მაგრამ ერთმა აირჩია ჯიჰადის გზა მეორემ კი გზა თაყვანისცემისა. ცნობილი "ლექსი" რომელიც იბნ მუბარაქმა ﷺ გაუგზავნა თავის მეგობარ ფუდეილ იბნ იადუს ﷺ იბნ მუბარაქი სწერს მას: "ო თაყვანისცემით დაკავებულო ორ წმინდა ადგილს შორის, შენ რომ დაგვინახო ჩვენ, გაიგებდი რომ შენ შენი თაყვანისცემებით მხოლოდ თამაშობ» იბნ მუბარაქი ﷺ გარდაიცვალა ფუდეილზე ადრე.*) სიზმარში ვკითხე მას: «რომელი საქმე ნახე შენ საუკეთესებს შო-

რის?». მან თქვა: «ის საქმე რითაც მე ვიყავი დაკავებული». მე ვჰკითხე: «ჯიჰადი და რიბათი?» მან მიპასუხა: «დიახ» მე ვჰკითხე: «და რა გააკეთა ალლაჰმა შენთვის?» მან მიპასუხა: «მან მაპატია მე ყველაფერი». ასეთ სიზმრებს ნახულობენ მართლები და შაჰიდები ძალიან ხშირად.

ალ ფადლ ბინ ზიადმა თქვა: «მე გავიგონე რომ აბუ აბდულლამ (იმამ ახმადი) დაიწყო ტირილი როდესაც მის წინაშე დაიწყეს ბრძოლის გახსენება, შემდეგ მან თქვა: «არ არსებობს სხვა ღვთისმსახურება ამაზე უკეთესი». იმამ აჰმად იბნ ხანბელი იჯდა ხალხთან ერთად, ამ დროს დაიწყეს ჯიჰადზე საუბარი და მან თქვა: «არ არსებობს ამაზე უკეთესი ღვთისმსახურება ვიდრე ალლაჰის გზაზე ჯიჰადის კეთება»

წიგნში «ალ-მუგნი» წერია, რომ იმამ ახმადმა თქვა: «არ არსებობს იმაზე დიდი მადლი ვიდრე მტერთან შეხვედრა, ბრძოლაში მონაწილეობაკი არის საუკეთესო საქმე. ვინც იბრძვის, ის იცავს ისლამს, ამიტომ რა შეიძლება იყოს ამაზე უკეთესი. ხალხი თავს გრძნობენ უსაფრთხოდ, ამ დროს კი მებრძოლები გრძნობენ შიშს. მათ მისცეს საკუთარი სული ალლაჰს»

ჯიჰადი - ყველაზე საყვარელი საქმე ალლაჰის წინაშე. ზოგიერთ ხადისში საუბარია რომ საუკეთესო საქმე - ეს არის ჯიჰადი, სხვა ხადისში საუბარია რომ საუკეთესო საქმე ეს არის მშობლებზე კარგი მოპყრობა, ასევე საუბარია რომ ეს არის ალლაჰის ხსენება ან ეს შეიძლება იყოს ალლაჰის რწმენა, ჩვენ რომელ აზრს მივემხროთ? მე ვგულისხმობ რომ არ შეიძლება იყოს რამოდენიმე საქმე, ან ყველა წარმოადგენდეს საუკეთესოს, და მაინც რომელს ვემხრობით? მაგალითად ერთი ადამიანი მივიდა ალლაჰის შუამავალთან ﷺ ის იყო ძლიერი, კარგი აღნაგობის და დაქორწინებული იყო 9 ქალზე. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უთხრა: «პირველ რიგ-

ში შენ უნდა განქორწინდე ხუთ ცოლზე და შემდეგ უნდა წახვიდე ჯიჰადზე, ალლაჰის გზაზე». სხვა ადამიანი მივიდა ალლაჰის შუამავალთან ﷺ და ჰკითხა: «ო, ალლაჰის შუამავალო ﷺ მითხარი რა გავაკეთო? ეს ადამიანი იყო საკმაოდ ხანდაზმული. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უთხრა მას: «აკეთე ზიქრი» (ალლაჰის ხსენება). ასე რომ, ამ ორი შემთხვევით ხდება ცნობილი რომ, ალლაჰის შუამავალმა ﷺ მათ მისცა მათზე შესაფერისი რჩევები.

ზოგიერთი სწავლული ამ აიათებიდან გამომდინარე ამბობენ რომ, არსებობს საქმეები რომლებიც უკეთესია მოცემულ სიტუაციაში. არსებობს საქმე რომელიც კარგია მაგრამ არსებობს სხვა საქმე, რომელიც მოცემულ სიტუაციაში წარმოადგენს საუკეთესოს, ასე რომ ეს საერთო წესია. არის შემთხვევები, როცა ადამიანებს არ აქვთ უნარი აწარმოონ ჯიჰადი, ასეთ შემთხვევაში მათთვის უკეთესი იქნება მშობლებზე კარგი მოპყრობა ან ზიქრი, ან/და ჰაჯი, როგორც მაგალითად ქალებისთვის. მაგრამ საერთო ჯამში – ჯიჰადი წარმოადგენს საუკეთესო საქმეს, ამას ასევე ამტკიცებს ყურანის აიათები.

შემდეგი ჰადისი გადმოცემულია აბდულლაჰ ბინ სალამისგან ﷺ. აბდულლა ბინ სალამი ﷺ იყო იაჰუდი ბერი, რომელმაც მიიღო ისლამი. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ დაამოწმა რომ ის იქნება სამოთხეში. აბდულლაჰ ბინ სალამმა ﷺ თქვა: «ჩვენ საჰაბეების ჯგუფთან ერთად ვიყავით ალლაჰის შუამავალთან ﷺ და ჩვენ ვთქვით: «ო, ჩვენ რომ ვიცოდეთ რომელი საქმე წარმოადგენს ალლაჰისთვის ყველაზე საყვარელს» მაშინ ალლაჰმა გარდმოავლინა შემდეგი აიათები: «ალლაჰის განდიდებაში არიან, რაცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა, რამეთუ იგი ძლევამოსილია, ბრძენია! ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! რატომ ამბობთ იმას, რასაც არ აკეთებთ? დიდი ცოდვაა ალლაჰის წინაშე იმის თქმა, რასაც არ აკეთებთ. უეჭველად, ალლაჰს უყვარს ისინი, რომელნიც

იბრძვიან მის გზაზე მწკრივებად, მტკიცე შენობის დარნი. [ყურანი: 61/1-4] [ბაიხაკი, ჰაქიმი, იბნ მუბარაქი].

აქ ალლაჰი ამბობს რომ საქმე, რომელიც მას უყვარს ყველაზე მეტად ეს არის – ბრძოლა მის გზაზე.

მუჯაჰიდი – საუკეთესო ადამიანთა შორის. ალლაჰი ამბობს: «და ერთმანეთის თანასწორნი არ არიან ის მორწმუნენი, რომელნიც სახლში სხედან უმიზეზოდ, და ისინი, რომელნიც ალლაჰის გზაზე იბრძვიან თავიანთი ქონებითა და თავიანთი სულით. ალლაჰმა თავიანთი ქონებითა და თავიანთი სულით მებრძოლნი ერთი საფეხურით აღამაღლა შინ მსხდომებზე. და ყველას სიკეთე აღუთქვა ალლაჰმა, მაგრამ მებრძოლნი შინ მსხდომებზე უპირატესჰყო უდიდესი ჯილდოთი. ხარისხები მისგანაა, მიტევებაც და წყალობაც. უეჭველად, ალლაჰი შემნდობია, მწყალობელია!» [ყურანი: 4:95-96].

აბუ საიდ ალ-ჰუდრი ﵁ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «ვინ არის ადამიანებს შორის საუკეთესო?» მან თქვა: «მორწმუნე, რომელიც ჯიჰადს ასრულებს თავისი სულით და ქონებით, ალლაჰის გზაზე.» [ბუხარი და მუსლიმი]

არავის არ შეუძლია შეასრულოს ჯიჰადის ტოლი ღვთისმსახურბა. აბუ ჰურაირა ﵁ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «თუ რა წარმოადგენდა ჯიჰადის ტოლფასს» მან თქვა: «თქვენ არ შეგიძლიათ ამის გაკეთება» მათ კვლავ ჰკითხეს და ყოველ ჯერზე მან უპასუხა: «თქვენ ვერ შეძლებთ ამის გაკეთებას» შემდეგ მან ﷺ თქვა: «მუჯაჰიდის ტოლფასია ის ვინც იმარხულებს და ილოცებს გაუჩერებლად და დაუსვენებლად, მანამ სანამ მუჯაჰიდი არ დაბრუნდება!» [მუსლიმი].

აბუ ჰურაირამ ﵁ თქვა: «როცა მუჯაჰიდის ცხენი ბალახობს

მინდორზე, ამ დროს მუჯაჰიდი იღებს მადლს» [ბუხარი] იბნ ნუჰასი წერს: «ხალხი რომლებიც იყვნენ უდიდესი მისწრაფებებით, ხალხი რომელთა მადლიც იზრდებოდა იმის გამო, რომ ისინი იყვნენ შუამავალის ﷺ საჰაბეები, მათ ვერ შეძლეს ეპოვათ უკეთესი საქმე, ვიდრე ჯიჰადი. მაშასადამე ჩვენ როგორ უნა ვიყოთ პატარა საქმეებით კმაყოფილი, ამავდროულად თუ ჩვენს ამ პატარა საქმეებს ავურევთ შეცდომებში და არაგულწრფელობაში.» ის ამბობს რომ საჰაბეები, ﷺ რომლებიც იყვნენ ალლაჰის შუამავალთან ﷺ ერთად, არასდროს ტოვებდნენ ჯიჰადს, ამას გარდა მათ ჰქონდათ უმაღლესი სტატუსი, მათ უყვარდათ ალლაჰის შუამავალი ﷺ. ასე რომ, რა გვრჩება ჩვენ, რა უნდა გავაკეთოთ?

მტკიცებულება იმისა, რომ მუჯაჰიდის სიზმარიც კი უკეთესია ვიდრე სხვა ადამიანების ლოცვა მთელი ღამის განმავლობაში და მარხვა მთელი დღის განმავლობაში. საფვან ბინ სალიმმა თქვა, რომ აბუ ჰურეირამ ﷺ იკითხა: «თქვენგან ვინმეს შეუძლია შეასრულოს ლოცვა დაუსვენებლად და იმარხულოს გამოუტოვებლად?» მათ თქვეს: «ო, აბუ ჰურეირა, ვის შეუძლია ამის გაკეთება?» მან თქვა: «ვფიცავ იმის სახელს, ვის ხელშიცაა ჩემი სული. მუჯაჰიდის სიზმარი უკეთესია ვიდრე ეს!» (შეუჩერებელი ლოცვა და მარხვა) [იბნ მუბარაქი]

ამ მაგალითიდან ვხედავთ რომ, თუ სხვა ადამიანები ილოცებენ მთელი ღამე, იმარხულებენ დღეები, მაგრამ მუჯაჰიდი დაიძინებს და ამ ყველაფრის ტოლფას მადლს გამოიმუშავებს. თუ მუჯაჰიდი გაატარებს ღამეს ლოცვაში და იმარხულებს დღისით?

იბნ ნუხასი წერს: «თუ მათ ძილში აქვთ ასეთი სტატუსი, როგორი იქნება მათი ლოცვა? ეს ისაა რაზეც შეიძლება შედარება და ისაა რაზეც შეიძლება ტირილი»

ალლაჰმა მუჯაჰიდისთვის მოამზადა ასი განსხვავებული საფეხური სამოთხეში, მანძილი მათ შორის ისეთივეა როგორიც დედამიწასა და ცას შორის. აბუ ჰურეირა ﷺ გადმოგვცემს: «ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «სამოთხეში არის ასი საფეხური, რომელიც ალლაჰმა გაამზადა განსაკუთრებით მის გზაზე მებრძოლებისთვის. განსხვავება ერთ საფეხურსა და სხვებს შორის იგივეა რაც განსხვავება ცასა და დედამიწას შორის. ამიტომ როცა სთხოვთ ალლაჰს, სთხოვეთ რომ მან მოგცეთ «ფირდაუსი» ის მდებარეობს სამოთხის ყველაზე მაღალ და შუა ადგილას. საიდანაც იღებს სათავეს სამოთხის მდინარეები, ხოლო მის ზემოთ მდებარეობს ალლაჰის ტახტი» [ბუხარი].

ისლამის მწვერვალი – ეს არის ჯიჰადი. მუაზ ბინ ჯაბალი ﷺ გადმოგვცემს: «ჩვენ ვიყავით ალლაჰის შუამავალთან ﷺ ერთად, ტაბუკის ბრძოლიდან ვბრუნდებოდით. მან მითხრა მე: «თუ გინდა გეტყვი საქმის თავს, მის საყრდენს და მის მწვერვალს». მე ვუთხარი: «დიახ, ო ალლაჰის შუამავალო ﷺ» მან თქვა: «საქმის სათავე ისლამია, მისი საყრდენი ლოცვა, და მისი მწვერვალი ჯიჰადი» [ჰაქიმ, ახმად, თირმიზი, იბნ მაჯა]

მუჯაჰიდს ალლაჰმა მისცა გარანტია. აბუ ჰურაირა ﷺ გადმოგვცემს: «ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ალლაჰმა მისცა გარანტია მუჯაჰიდს, რომელიც დატოვებს თავის სახლს მხოლოდ იმ განზრახვით რომ წავიდეს ალლაჰის გზაზე საბრძოლველად, სჯერა ალლაჰის სიტყვების რომ, ის ან შეიყვანს მას სამოთხეში ან დააბრუნებს სახლში ნადავლით და მადლით.» [ბუხარი და მუსლიმი] აქედან გამომდინარე ვგებულობთ რომ, ის მიდის გარანტიით. თუ ის მოკვდება,

მაშინ მოხვდება სამოთხეში, და თუ არა მაშინ, ის დააბრუნებს სახლში ნადავლით ან/და მადლით.

აბუ ჰურაირა ﵁ გადმოგვცემს: ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «სამი კატეგორიის ადამიანებს დაპირებული აქვთ ალლაჰისგან დახმარება: მუჯაჰიდს ალლაჰის გზაზე, მონას რომელიც დაიწყებს თავისი თავის გამოსყიდვას და იმას, ვისაც უნდა დაქორწინება. (ზინისგან თავდაცვისთვის) [აბდურაზაყი, თირმიზი, ჰაქიმი].

ალლაჰი არასდროს არ მიატოვებს მუჯაჰიდს, პირიქით ყოველთვის დაეხმარება და უპასუხებს მის ვედრებას. ჯაბირ ბინ აბდულლაჰ ﵁ გადმოგვცემს: «ალლაჰის შუამავალმა ﷺ გაგვზავნა ყურეიშელების ქარავანზე თავდასასხმელად, ამირად კი დაგვინიშნა აბუ უბეიდა. ﵁ მან გაგზავნა აბუ უბეიდა ﵁ ერთ ადგილას, რომელსაც ერქვა საიფ ალ-ბახრი. ისინი წავიდნენ, ამავდროულად ისინი იყვნენ ძალიან ღარიბი ხალხი. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ ვერაფერი იპოვა რომ შეეკაზმა ისინი, გარდა ტყავის ტომრებისა, რომლებშიც იყო ფინიკი. აბუ უბედამ ﵁ ყოველ მათგანს დაურიგა ფინიკი» მთხრობელი, ვინც მოისმინა ეს ჰადისი ჯაბირ ბინ აბდულლაჰისგან ﵁ ეკითხება მას: «რა სარგებელია ფინიკში? როგორ შეგეძლოთ მთელი დღე მხოლოდ ფინიკით?» ჯაბირმა ﵁ თქვა: «ჩვენ ვჭამდით მას, მერე ვწუწნიდით კურკას, ასევე ვსვამდით წყალს». ანუ ისინი ჭამდნენ ამ ფინიკს, შემდეგ მთელი დღე წუწნიდნენ მის კურკას, ცდილობდნენ მიეღოთ მაქსიმალური სარგებელი ამ ფინიკისგან, ასევე სვამდნენ წყალს. ისინი შიმშილობდნენ მთელი დღეები, ცოცხლობდნენ მხოლოდ ერთი ფინიკითა და წყალით. შემდეგ ისინი წავიდნენ ნაპირისაკენ. მათ დაინახეს ქვის მსგავსი რამ, მაგრამ როცა ახლოს მივიდნენ აღმოჩნდა ვეშაპი, ნაპირზე გამორიყული.

ის იყო მკვდარი, მათ თქვეს: ეს არის მკვდარი, ამიტომ არ შეიძლება მისი ჭამა. რადგანაც, მათ ან იფიქრეს რომ ის იყო მკვდარი და დაძველებული ან უბრალოდ არ იცოდნენ რომ შეიძლებოდა თუ არა მკვდარი თევზის ჭამა. აბუ უბეიდამ ﵁ თქვა, რომ არ ეჭამათ ის, მაგრამ შემდეგ თქვა: «ჩვენ ვართ ალლაჰი შუამავლის ﷺ მიმდევრები, ჩვენ ვიმყოფებით ალლაჰის გზაზე, ჩვენ ეს გვჭირდება, ამიტომ შეიძლება ვჭამოთ ის». ჰადისის გადმომცემი მოგვითხრობს რომ აბუ უბეიდას ﵁ უნდოდა ენახა რამდენად დიდი იყო ეს თევზი, მან მოათავსა 13 ადამიანი ვეშაპის თვალში. ასევე მან აიღო ვეშაპის ერთი ნეკნი და ჩაარჭო მიწაში, როგორც თაღი. ამის შემდეგ მან თაღის ქვეშ გაატარა ყველაზე მაღალი მებრძოლი, რომელიც იჯდა ყველაზე მაღალ აქლემზე, ის არ შეხებია ძვალს. ვეშაპი იყო უზარმაზარი. ჰადისის გადმომცემი მოგვითხ-რობს რომ: «ჩვენ შევაგროვეთ რამოდენიმე ვედრო ზეთი» ეს არ არის ზეთი, მაგრამ ისინი ასე უწოდებენ. ეს იყო თვალის შიგნით არსებული თხევადი მასა, რომელიც ჭამეს მათ. ის ამბობს: «ჩვენ მოვაჭერით ხორცი, რომელიც იყო დიდი ბუღის ზომის, მოვიტანეთ შეშა, მოვათავსეთ ხორცის გვერდით და შევწვით. იქ ჩვენ დავრჩით 30 დღე, ვჭამდით მის ხორცს, წონაშიც მოვიმატეთ». წარმოიდგინეთ 30 დღე ჭამო ეს თევზი და სხვა არაფერი. ისინი იყვენ 300 ადამიანი! წარმოიდგინეთ 300-მა ადამიანმა დღე და ღამ ჭამა ეს თევზი. როცა უკვე წასვლა დააპირეს, მათ გაახმეს ცოტა ხორცი მზეზე და წაიღეს მედინაში. როცა ისინი ჩავიდნენ მედინაში ეს ისტორია უამბეს ალლაჰის შუამავალს ﷺ, რათა გაეგოთ, სწორად მოიქცნენ თუ არა. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ეს იყო საარსებო წყარო, რომელიც თქვენ ალლაჰმა გამოგიგზავნათ. დაგრჩათ რამე ხორცი ჩემთვის?» მათ თქვეს: «დიახ, დაგვრჩა» მათ მოუტანეს ეს ხორცი და მან ﷺ ჭამა ის». [მუსლიმი]

ალლაჰის შუამავალს ﷺ უნდოდა იმ ხორცის შეჭმა, რაც

წარმოადგენს მტკიჩებულებას რომ რიზყი, (სარჩო) რომელსაც ალლაჰი აძლევს მუჯაჰიდებს, წარმოადგენს ბარაქიანს და დალოცვილს. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ეს იყო საკვები რომელიც ალლაჰმა გამოგიგზავნათ». ალლაჰმა გამოუგზავნა ეს ვეშაპი წითელი ზღვიდან, ნაპირზე გამორიყული, როგორც საჩუქარი მუჯაჰიდებს. ასე რომ მუჯაჰიდი არ ღელავს თავის რიზყზე. მუჯაჰიდი იწყებს დღეს და არ იცის რას შეჭამს დღეს. მხოლოდ ალლაჰი უგზავნის მას რიზყს, სუბჰაანალლაჰ, ის აძლევს საუკეთესო არომატს, გემოს და არ აქვს მნიშვნელობა რა არის ეს იმიტომ, რომ ეს მოდის ალლაჰისგან, მის გზაზე მებრძოლი მუჯაჰიდისთვის.

მტვერის ღირსება ალლაჰის გზაზე. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «იმის, ვისი ფეხებიც დაიფარება მტვერით ალლაჰის გზაზე, ალლაჰი გადაარჩენს ჯოჯოხეთის ცეცხლისგან». [ბუხარი] ღვთისმსახურებები ჯიჰადში მრავალნაირია და ყველა მათგანი ცალ-ცალკე შეიცავს მადლს. ამ ჰადისში ჩანს რომ, მტვერიც კი დიდი მადლის მომტანია.

აბუ დარდა ﷺ გადმოგვცემს: «ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: ალლაჰი არ ჩაუშვებს მისი მონის ფილტვებში ჯოჯოხეთის ცეცხლის ბოლს, რომელ ფილტვებშიც არის მოხვედრილი მტვერი ჯიჰადიდან. ხოლო მას, ვისაც ფეხები დაესვრება ალლაჰის გზაზე ბრძოლისას, ალლაჰი მას დააშორებს ჯოჯოხეთიდან ისეთი მანძილით, რომლის გავლასაც შეძლებს სწრაფი ცხენი ათას წელიწადში. ხოლო ის, ვინც დაიჭრება ალლაჰის გზაზე ის მიიღებს შაჰიდობის ბეჭედს (ჭრილობა). ეს ჭრილობა კი განკითხვის დღეს მიიღებს ზაფრანის ფერს, არომატიკი ექნება მისქის. ამ ნიშნით ყველა გაჩენილი იცნობს მათ. ისინი იტყვიან: «მათ აქვთ შაჰიდობის ბეჭედი!». ყველასთვის, ვინც იბრძოლა ალლაჰის გზაზე, სამოთხეში შესვლისთვის საკმარისია იმდენი დროით ყოფნა

ჯიჰადზე, რამდენი დროც საჭიროა აქლემის მოსაწველად. [აჰმადი].

შიშის ღირსება ალლაჰის გზაზე. ჩვენთვის, როგორც ადამიანებისთვის ეს გრძნობა დამახასიათებელია. ისლამი არ გვავალდებულებს ჩვენ ვიყოთ როგორც ანგელოზები და შევიცვალოთ ადამიანური მგრძნობელობა. ხალხისთვის დამახასიათებელია შიში, მუსამაც ﷺ გამოსცადა ის. ალლაჰმა მოგვითხრო ჩვენ, მის პირველ გამოცხადებაზე. როდესაც ალლაჰმა ესაუბრა მას, ხოლო როცა მან დაინახა, რომ მისი ჯოხი გადაიქცა გველად, რაც გააკეთა. ალლაჰი ამბობს: «მან დააგდო და უკანმოუხედავად გაიქცა». [ყურანი: 27/10] მას არც კი მოუხედავს უკან, ასე რომ ეს არ იყო უბრალო შიში. საქმე ის არის რომ, იმანი მართავს ამ გრძნობებს. ძლიერი იმანის შემთხვევაში ეს გრძნობები არ ქრება, არამედ იმანი მიმართავს მათ სწორი მიმართულებით. ალლაჰი ამბობს: «ნუთუ მათი გეშინიათ? ალლაჰის შიში უნდა გმართებდეთ» (ყურანი: 9/13). ეს შიში ისევ რჩება გულში, მაგრამ იმანის მიერ იმართება სწორად. აქედან გამომდინარე შენ ალლაჰისგან უფრო გეშინია ვიდე შენი მტრისგან. შესამჩნევია თუ როგორ ხურავს ისლამი ყველა იმ გზას, საიდანაც შესაძლებელია ადამიანს მიუდგეს ეშმაკი, ალლაჰმა იზრუნა ყველა ასპექტზე. თუ კითხვა ეხება ტკივილს, ამაზე ალლაჰი ამბობს: «თუ თქვენ გრძნობთ ტკივილს, ისინიც გრძნობენ ტკივილს მაგრამ თქვენ ელოდებით ალლაჰისგან ჯილდოს ისინი კი არა». ამით ალლაჰი ამბობს რომ, ისინიც გრძნობენ ტკივილს, მაგრამ ჩვენ ველოდებით იმას რასაც ისინი არ ელოდებიან. ასე რომ ყველა ასპექტში დაცული ხარ, ისე რომ შესაძლებელია სულიერად იყო ყოველთვის მზად. რათა ეშმაკმა არ მოგიახლოვდეს ყველა მხრიდან. მუჯაჰიდმა შეიძლება გამოს-

ცადოს შიში. სალმან ალ ფარსმა ﵁ თქვა, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «თუ მორწმუნეს გული უკანკალებს ალლაჰის გზაზე, ამით მას სცვივდება თავისი ცოდვები, ისე როგორც ფინიკს სცვივა ნაყოფი ჩამორეკვის დროს». [იბნ მუბარაქი, იბნ აბი შაიბი, ტაბარანი, მუვყუფი]

ბრძოლა არ არის მარტივი საქმე. ამიტომაც, როცა ალლაჰის შუამავალს ﷺ ჰკითხეს: «როგორ ხდება რომ შაჰიდი არ გაივლის შიშს განკითხვის დღეს?». ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «საკმარისია რომ, მის თავს-ზევით ციმციმებდნენ ხმლები» ეს არის სინათლის ციმციმი, რომელიც აირეკლება ხმლებისგან შენს თავს-ზევით, ეს თავისთავად ფითნაა. ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «საკმარისია ეს ფითნა ამ ადამიანისთვის» და როდესაც გული ძლიერ ძგერს, ცოდვები სცვივდება ისე, როგორც ხეს სცვივდება ფოთლები.

აბდულლაჰ ბინ ამრ ბინ ალ-ასი ﵁ გადმოგვცემს: «ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ნებისმიერი არმია რომელიც იბრძვის ალლაჰის გზაზე, რომელიც იმარჯვებს და უსაფრთხოდ ბრუნდება სახლში, მან უკვე გამოიმუშავა თავისი ორი მესამედი ჯილდო. ამავდროულად არმია რომელიც განიცდის დამარცხებას, იმყოფება შიშის გამოცდის ქვეშ და განიცდის დანაკარგებს, ის მიიღებს ჯილდოს განკითხვის დღეს». [მუსლიმი] სუბჰაანალლაჰ, ისლამში ეს დაუმარცხებელი სიტუაციაა, როგორც არ უნდა შეხედო. თუ შენ მოიგებ, შენი ჯილდო ცოტაა ამქვეყნად, მაგრამ თუ შენ წააგებ, გამოსცდი შიშს, განკითხვის დღეს შენ მიიღებ უდიდეს ჯილდოს. აქედან გამომდინარე რთული ხდება არჩევანის გაკეთება, რადგან ყველა შემთხვევაში შენ ხარ გამარჯვებული. ეს ისაა რაც ჩვენ მტერს აგიჟებს, რადგან მათ იციან რომ, რაც არ უნდა გააკეთონ, ჩვენ მაინც გამარჯვებულები და კმაყოფილები ვიქნებით.

ბრძოლაში მებრძოლების მწკრივებად დგომის უპირატესობა. ალლაჰი ამბობს: «უეჭველად, ალლაჰს უყვარს ისინი, რომელნიც იბრძვიან მის გზაზე მწკრივებად, მტკიცე შენობის დარნი». [ყურანი: 61/4]

სახლ ბინ საად საიდი ﵁ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «არსებობს ორი მომენტი, როდესაც ალლაჰი ხსნის ცის კარიბჭეს, მაშინ როცა იხმობენ ლოცვაზე და როდესაც არმიები აწყობენ მათ მწკრივებს. როცა ეს ხდება იშვიათობაა ვედრება რომელიც არ მიიღება». [აბუ დაუდი]

იბნ უმარმა ﵁ თქვა: «რიგში დგომა სახით მტრისკენ, ხმლის ქნევის გარეშე, შუბის სროლის გარეშე, ან ისრების სროლის გარეშე ჩემთვის უკეთესია, ვიდრე ლოცვა 60 წლის განმავლობაში ცოდვების ჩადენის გარეშე». [ალ-ჯამი] უბრალოდ იქ დგომა უკეთესია ვიდრე ლოცვა 60 წლის განმავლობაში!

იმრან ბინ ხასინი ﵁ გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «არმიის რიგში მწკრივებად დგომა, ბრძოლის ველზე, უკეთესია ალლაჰისთვის ვიდრე 60 წელი ლოცვა» [ალ-ჰაქიმი, მყარი ჰადისი, რომელიც ეთანხმება ბუხარის სტანდარტებს და დამტკიცებულია ზაჰაბის მიერ] ამგვარად, შენ შეგიძლია მიხვიდე განკითხვის დღეს 500, 600, 700 წლის თაყვანისცემით, იქიდან გამომდინარე, თუ რამდენი ხანი იყავი ბრძოლის ველზე, სანამ ბრძოლა დაიწყებოდა. ჩვენ ვსაუბრობთ ძალიან მაღალ ხარისხზე რომელიჩ შენ შეგიძლია მიიღო.

იაზიდ ბინ შაჯარმა ﵁ თქვა: «მე მითხრეს რომ ხმალი სამოთხის გასაღებია». [აბდურაზზაყი, მყარი ჯაჭვით იაზიდისგან] თუ ავიღებთ ამ სიტყვას გადატანითი მნიშვნელობით, მაშინ დღევანდელ დღეს ავტომატი არის სამოთხის გასაღები. ალლაჰის შუამავალის ﷺ ხადისი არის საერთო

გაგების, და არ განისაზღვრება რაღაც დროის ფარგლებში. შუამავალი საჰაბეებს ელაპარაკებოდა მათთვის გასაგები ტერმინოლოგიით, ხმალი იყო ამ დროს გავრცელებული იარაღი, კალაშნიკოვის ავტომატიც ყველაზე გავრცელებული იარაღია დღეს მთელს სოფლიოში.

აბდულლაჰ ბინ ამრმა ﷺ თქვა: «არ მოგიყვეთ თქვენ ვინ იქნება საუკეთესო შაჰიდი განკითხვის დღეს? ის ვინც დგას მებრძოლების რიგში ბრძოლის ველზე, როდესაც ისინი ხვდებიან მტერს, არ შემობრუნდება უკან, არც მარჯვნივ არც მრცხნივ. ის იღებს თავის ხმალს და ამბობს: «ო, ალლაჰ! დღეს მე მოგცემ ჩემს სულს, წარსული დღეების გამოსასყიდად!». სუბჰაანალლაჰ, ეს არის ნამდვილი მონანიება. ის ასევე იტყვის: «ო, ალლაჰ, მე მოვდივარ შენთან ჩემი ხმლით, ასე რომ მაპატიე მე ჩემი წარსული!» შემდეგ მას კლავენ. ეს ადამიანი იმყოფება შაჰიდებს შორის, ისინი განისვენებენ სამოთხის საუკეთესო სავანეებში, იქ სადაც მოისურვებენ.» [იბნ მუბარაქი]

ჯიჰადზე სწრაფვის ღირსება. ალლაჰი ამბობს: «და პირველწარმატებულნი. პირველწარმატებულნი სწორედ ეგენი არიან დაახლოებულნი (ალლაჰთან)» [ყურანი:56/10-11]

არსებობს მოსაზრება რომ «ას-სააბიყუნ» (პირველწარმატებულნი) - ესენი არიან პირველწარმატებულნი ამ უმმაში, საჰაბეები ﷺ და ამ უმმის სხვა ხალხი, მათ აქვთ ყველაზე მაღალი სტატუსი. არსებობს სხვა აზრი, რომ «ას-სააბიყუნ» ესენი არიან სხვა ხალხი, რომლებიც იყვნენ მუჰამმადის ﷺ უმმამდე. არსებობს მესამე აზრი და ის მოჰყავს უსამა ბინ საჯდას: «ჩვენ გვითხრეს რომ «პირველწარმატებულნი სხვებზე» რომელიც არის ამ აიათში, ესენი არიან პირველი წამსვლელები ბრძოლაში და პირველები ლოცვაში». [იბნ აბი შაიბა, სანდო ჰადისი]

მაშასადამე "პირველწარმატებულნი" ამ აიათში არიან ისინი, რომლებიც პირველები მიდიან მეჩეთში და პირველები პასუხობენ მოწვევას «იჩქარეთ ჯიჰადზე». უსმან იბნ აბი სავდა იყო ერთ ერთი იმამი თააბიღინების დროს და ამავდროულად მათი მებრძოლი. მას ჰკითხეს: «აპირებ მიიღო ბრძოლაში მონაწილეობა ამ წელს?». მან თქვა: «დიახ, მე არ გამოვტოვებ ამ ბრძოლას, მაშინაც კი, რომ შემეძლოს 100 000 დინარს გამომუშავება». უსმანი წელიწადში მინიმუმ ერთხელ მაინც მიდიოდა ბრძოლაში.

სურაში "ალ-ვააყიღაჰ" აღწერილია ორი დონე: ას-სააბიყუნ "პირველწარმატებულები" და «ასხაბულ იამინ» "მემარჯვენე მხარის ხალხი" «ას-სააბიყუნ» იქნება მაღლა. სურაში "ალ-ვააყიღაჰ" საუბარია ხალხის სამ ჯგუფზე. პირველად იქ საუბარია «ას-სააბიყუნ» ეს არის უმაღლესი საფეხური სამოთხეში. შემდეგ საუბარია მემარჯვენე ხალხზე, («ასხააბუ-იამინ») ეს საფეხური კი სამოთხეში დაბლაა. შემდეგ მოდის «ასხააბუ-შიმალ», ჯოჯოხეთის ხალხი. ასე რომ უსმან იბნ აბი სავდის თაფსირის თანახმად, პირველწარმატებულნი - არიან ისინი, ვინც პირველები მიდიან ჯიჰადზე ალლაჰის გზაზე და ლოცვაზე. ის ამბობს, რომ ეს ის ხალხია, რომლებიც იქნებიან უმაღლეს სამოთხეებში.

ხასან ბინ აბი ხასანმა თქვა, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ გაგზავნა არმია, მათ შორის კი იყო მუაზ ბინ ჯაბალი ﷺ მან დააგვიანა არმიაზე შეერთება, ალლაჰის შუამავალმა ﷺ დაინახა ის და თქვა: «მე ვხედავ რომ შენმა მეგობრებმა გაგასწრეს სამოთხეში ერთი თვით!» ის არ ჩამორჩენია იმის გამო, რომ მას ჰქონდა რაღაც სხვა საქმე. მუაზ იბნ ჯაბალმა ﷺ უპასუხა: «ო, ალლაჰის შუამავალო ﷺ მე ჩამოვრჩი იმიტომ, რომ მელოცა შენთან ერთად და რომ შენ გაგეკეთებინა ვედრება ჩემთვის, რათა მე გამესწრო ჯილდოთი ჩემს მეგობრებზე!» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უთხრა:

«არა, ისინი შენზე წინ არიან, წადი და დაეწიე მათ». შემდეგ მან ﷺ თქვა: «ლაშქრობა დილით ალლაჰის გზაზე, უკეთესია ამ დედამიწაზე და იმაზე, რაც მას აქვს, ლაშქრობა დღის ბოლოს უკეთესია ამ დედამიწაზე და იმაზე რაც მას აქვს.» [ალ-სუნნანი] ჰადისში საუბარია "დილით და საღამოს" ან-ნანავი კომენტარებში სწერს: «ეს ჰადისი არ განსაზღვრავს ჯიჰადის ჯილდოს დილითა და საღამოთი. ის უბრალოდ მიგვანიშნებს რომ თუნდაც მოკლე დროის გატარება ჯიჰადზე, აღნიშნავს დიდ ჯილდოს»

აბუ ჰურეირა رضي الله عنه გადმოგვცემს, რომ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა: «ვინც გავიდა მის გზაზე, ერთადერთი მიზნით, იბრძოლა მისთვის, სწამს ალლაჰის და მისი შუამავლების. მას ალლაჰი აძლევს გარანტიას, რომ შეიყვანს სამოთხეში, ან დააბრუნებს სახლში ნადავლით ან/და მადლით. ვფიცავ იმას, ვის ხელშიცაა მუჰამმადის სული, ის ვინც მიიღო ჭრილობას ალლაჰის გზაზე, ეს ჭრილობა განკითხვის დღეს იქნება ისეთივე, როგორიც იყო ამქვეყნად. მისი ფერი იქნება ისეთი როგორც სისხლის, ხოლო სუნი ექნება მისქის. ვფიცავ იმას ვის ხელშიცაა მუჰამმადის სული, რომ არ ყოფილიყო რთული მუსლიმებისთვის, მე არ დავრჩებოდი არცერთ არმიას უკან, რომელიც იბრძვის ალლაჰის გზაზე. ჩემთვის ძნელია ვიპოვო საარსებო წყარო უკან დარჩენილებისთვის, მათ არაფერი არ აქვთ, მათთვის ეს ძალიან ძნელია, თუ მეც დავტოვებ მათ». ჩვენ ვგებულობთ თუ როგორ რთულია ჯიჰადზე უკან დარჩენა. ალლაჰი ამბობს მათზე: «უკან გაბრუნებულებს თვალზე ცრემლი მოედინებოდათ, დამწუხრებულებს იმით, რომ არ ებადათ, რამე გაეღოთ». [ყურანი: 9/92] ისინი მივიდნენ ალლაჰის შუამავალთან ﷺ და უთხრეს: «შეგვაიარაღე ჩვენ ბრძოლისთვის.» ალლაჰის შუამავალმა ﷺ უპასუხა: «მე არ შემიძლია რამე ვიპოვო თქვენთვის». და ისინი წავიდნენ თვალცრემლიანები, რადგან იყვნენ

გულნატკენები, რომ არ შეეძლოთ ბრძოლა ალლაჰის გზაზე. თქვენ დაინახავთ კონტრასტს მუყმინებსა და მუნააფიყებს შორის. მუნააფიყები მივიდნენ ალლაჰის შუამავალთან ﷺ თავის გასამართლებელი მიზეზებით. ალლაჰის შუამავალმა მიიღო მათი ეს მიზეზი და ისინი წავიდნენ გახარებულები. შემდეგ ალლაჰის შუამავალმა ﷺ თქვა ეს ჰადისი: «ვფიცავ იმას ვის ხელშიცაა მუჰამმადის სული, ვისურვებდი მებრძოლა ალლაჰის გზაზე და ვყოფილიყავი მოკლული, შემდეგ ისევ მებრძოლა ალლაჰის გზაზე და ისევ ვყოფილიყავი მოკლული, შემდეგ ისევ მებრძოლა და ვყოფილიყავი მოკლული». [მუსლიმი] კითხვა: «როგორ შეეძლო ალლაჰის შუამავალს ესურვა სიკვდილი, როცა მას ჰქონდა გარანტია რომ ის არ იქნებოდა მოკლული?» ალლაჰის შუამავლისთვის ﷺ ბრძოლის ველზე სიკვდილი არ მოხდებოდა რადგან ალლაჰი ამბობს: «ალლაჰი დაგიცავს შენ ხალხისგან» [ყურანი: 5/67] ან-ნანავიმ თქვა, რომ ნებადართულია სთხოვო ის რაც იცი რომ არ მოხდება. ამას გარდა ეს უჩვენებს შაჰადის აღმატებულობას. რადგან ალლაჰის შუამავალს ﷺ უნდოდა შაჰადა მიეღო, რომელიც იყო ალლაჰის შუამავალი. იმის მიზეზი თუ რატომ თქვა მან ეს, იყო ის რომ გაეღვიძებინა უმმაში შაჰადისკეს სწრაფვა. ალლაჰის შუამავალი ამბობს: «მეც ვისურვებდი ამას, მიუხედავად იმისა, რომ მე ალლაჰმა დამიცვა ამქვეყნად ადამიანებისგან, ვისურვებდი ვყოფილიყავი მოკლული ალლაჰის გზაზე, ისევ დავბრუნებულიყავი და ვყოფილიყავი მოკლული და კვლავ დავბრუნებულიყავი და ვყოფილიყავი მოკლული».

აბდულლაჰ ბინ მუხაირიზი ﷺ გადმოგვცემს, რომ მისი მამა ზაფხულში გაგზავნილ იქნა ლაშქრობაში, რომელიც გზაზე ძლიერ ავად გახდა. მათ ჰყავდათ არმია რომელიც მიდიოდა ზაფხულობით და ასევე ჰყავდათ ზამთრისთვის. მას მამამ უთხრა: «ო, შვილო წამიყვანე მე რომის მიმართულებით»

და მე წავიყვანე, როცა მივდიოდით მან მითხრა: «შვილო, იარე სწრაფად» მე ვუთხარი: «მამა, შენ ხომ ავადხარ!» მან მითხრა: «შვილო, მე მინდა რომ სიკვდილმა მომისწროს რომის მიწაზე.» მე გავაგრძელე გზა მასთან ერთად, მან დაასრულა სიცოცხლე ჰომსში. შვილმა თქვა: «მე ძალიან შეწუხებული ვარ, როგორ ვიპოვო ვინმე, რათა შევასრულო მიცვალებულის ლოცვა (ჯანაზა) მტრის ქვეყანაში». რადგან ის მოკვდა ბუნებრივი სიკვდილით, ეს არ იყო შაჰადობა. აბდულლაჰ ბინ მუხაირიზმა არ იცოდა ვინ სად ეპოვა, რათა შეესრულებინა ნამაზი. ისინი იყვნენ ჰომსში, სირიაში, რომის მიწის ცენტრში, სადაც ირგვლივ არ იყო არცერთი მუსლიმი. აბდულლაჰ ბინ მუხაირიზმა თქვა: «ამის შემდეგ მე ჩემს გვერდით დავინახე კაცების რიგი, რომლებიც ადრე არასდროს მენახა, ეცვათ თეთრები და ლოცულობდნენ მამაჩემისთვის». [იბნ ასაკირი] ისინი უნდა ყოფილიყვნენ ალლაჰისგან მოვლენილი ანგელოზები, რომლებსაც უნდა შეესრულებინათ ნამაზი, ამ მართლმორწმუნისთვის.

ეს საინტერესო ისტორიაა, რომელიც გადმოგვცა იბნ ასაკირამ, არის აბუ მუსლიმ ალ-ხაუნანის ისტორია. ის გაკოჭეს და ჩააგდეს ცეცხლში, მაგრამ მან გამოვიდა იქიდან უვნებელი. აბუ მუსლიმ ალ-ხაულანი წავიდა ჯიჰადზე რომის წინააღმდეგ, საად ბინ აბდულაზიზმა გადმოგვცა, რომ აბუ მუსლიმ ალ-ხაულანი გარდაიცვალა რომის ტერიტორიაზე, მუავიი იბნ აბუ სუფიანის ﷺ მმართველობის დროს. აბუ მუსლიმმა უთხრა ბისრ ბინ არტას, საჰაბეს, რომელიც იყო ამირი მათი არმიის. აბუ მუსლიმ ალ-ხაულანი უკვე იყო დაჭრილი და იმყოფებოდა სიკვდილის პირას, ის წავიდა შაჰიდად. აბუ მუსლიმ ალ-ხაულანი მივიდა ნისრ ბინ არტაასთან და უთხრა: «დამნიშნე მე შაჰიდების ამირად და მომეცი სამხედრო წოდება, ჩემი საფლავი გააკეთე სხვა შაჰიდების საფლავებით და განათავსე ის მტრებთან ახლოს».

[იბნ ასაკირი] რატომ თქვა მან: «მე მინდა აღვსდგე განკითხვის დღეს შაჰდების ამირის სტატუსით» მას უნდოდა განკითხვის დღეს ჰქონოდა სამხედრო წოდება, როგორც შაჰიდების ამირი.

მებრძოლების ბრძოლაში გაცილების შესახებ. აბუ ბაქრ სიდდიყმა გააცილა მუსლიმების არმია ჯიჰადზე, იარა მათთან ერთად და თქვა: «დიდება ალლაჰს, მის გზაზე აღებული მტვერისთვის, რომელიც არის ჩვენს ფეხებზე». ჩვენ ვთქვით ადრე, რომ საჰაბეების გაგებით (ფი საბილ ლილლაჰ) იყო ჯიჰადი (ბრძოლა). ამიტომ აბუ ბაქრს ჰკითხეს: «როგორ შეგვიძლია ვთქვათ ჩვენ, რომ დაგვიბინძურდა ფეხები ალლაჰის გზაზე, როდესაც ჩვენ მხოლოდ მებრძოლები გავაცილეთ მედინის მიდამოებამდე?» რეალურად ისინი არ წასულან მათთან ერთად ბრძოლის ველზე, ეს იმაზე მიუთითებს, რომ საჰაბეების გაგებით (ფი საბილ ლილლაჰ) იყო მხოლოდ ბრძოლა, კაცმა თქვა: «მაგრამ ჩვენ მხოლოდ გავაცილეთ და დავემშვიდობეთ მათ» აბუ ბაქრმა თქვა: «ჩვენ შევაიარაღეთ ისინი, დავემშვიდობეთ მათ და ვილოცეთ თითოეული მათგანისთვის». [მუსსანაფი იბნ აბი შაიბისგან, ალ-სუნნან ალქუბრა ბაიხაკისგან] სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მუჯაჰიდების გაცილება ჯიჰადზე, დამშვიდობება, მორალური მხარდაჭერა და ა.შ ითვლება "ფი საბილ ლილლაჰ" საქმედ.

დიდება სამყაროს ბატონს, უზენაეს ალლაჰს! ალლაჰის შუამავალ მუჰამმადს ﷺ, მის საჰაბეებს رضي الله عنهم, მის ოჯახის წევრებს და მათ, ვინც გაჰყვა მათ გზას.